

บทที่ 2

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความสนใจในการเรียนรู้คุณภาพของนักเรียนนั้น ผู้วิจัยได้สำรวจการวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ผลปรากฏเป็นข้อสรุปได้ดังต่อไปนี้

การวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความสนใจในการเรียนรู้คุณภาพในประเทศไทยนั้นมีศึกษาวิจัยกันน้อยมาก และศึกษาเฉพาะในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ซึ่งมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

① สุชาติ โสมประยูร (2507: 24-25) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียน 20 แห่ง ในเขตจังหวัดพระนคร และธนบุรี ที่มีต่อวิชาสุขศึกษา" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,800 คน แยกเป็นชาย 900 คน และหญิง 900 คน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความสนใจทางด้านสุขภาพ ซึ่งมี 100 ข้อย่อย ตามความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียน แล้วนำข้อมูลมาคำนวณค่าความถี่เป็นร้อยละของข้อย่อยแต่ละข้อ และหาค่าเฉลี่ยร้อยละของแต่ละเรื่องในแต่ละระดับชั้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้งชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทุกระดับชั้นให้ความสนใจต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษาโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 61 ความสนใจและความไม่สนใจของนักเรียนชายและหญิงในแต่ละระดับชั้นใกล้เคียงกันเป็นส่วนมาก มีส่วนน้อยที่แตกต่างกัน และมักเป็นข้อที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ ถ้าเป็นเรื่องเพศของตนเองจะให้ความสนใจมากเป็นพิเศษ แต่ถ้าเป็นเรื่องเพศตรงข้ามจะให้ความสนใจน้อย นักเรียนทั้งชาย-หญิง ทุกระดับชั้นและทุกเพศ ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ความสนใจมากเป็นพิเศษในหมวด "สุขภาพส่วนบุคคล"

และหมวด "ยาเสพติดให้โทษ" ให้ความสนใจน้อยที่สุด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนข้อที่นักเรียนทั้งชายและหญิงสนใจมากบรรจุอยู่ในหลักสูตรวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 น้อยมาก

๑) บุญเลิศ สุวรรณเสนีย์ (2521: 10, 20, 88-92) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมที่มีต่อวิชาสุขศึกษา" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยาลัย จำนวน 300 คน ได้ตอบแบบสอบถามความสนใจทางกายภาพ ซึ่งมี 100 ข้อย่อย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่เป็นร้อยละของข้อย่อยและค่าเฉลี่ยร้อยละของแต่ละเรื่อง ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยร้อยละของความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ความหมวดของเนื้อหาวิชา ส่วนใหญ่สนใจการออกกำลังกายและการพักผ่อนสุขวิทยาส่วนบุคคลและโรคภัยไข้เจ็บ ส่วนความสนใจของนักเรียนชายและหญิงที่มีต่อหัวข้อย่อยของเนื้อหาวิชาที่ดังนี้ นักเรียนชายสนใจการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การป้องกันและรักษาฟันให้สะอาดแข็งแรง และประโยชน์ของการออกกำลังกาย การพักผ่อน สำหรับนักเรียนหญิงสนใจหลักปฏิบัติเกี่ยวกับความสะอาดและการสุขาภิบาลภายในบ้านและอนามัยเกี่ยวกับผิวหนัง ผลและเล็บ

ทเขาว์ ทิมณี (2523: 16, 25, 58, 60) ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อวิชาสุขศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนสาธิต" โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนสาธิต สังกัดกรมมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ 5 โรงเรียน จำนวน 171 คน และโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 20 โรงเรียน จำนวน 643 คน แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างควยอัตราส่วนวิกฤต ($t - test$) และวิเคราะห์ความแปรปรวนประเภทองค์ประกอบเดียว ผลการวิจัยพบว่านักเรียนโรงเรียนสาธิตและโรงเรียนรัฐบาลมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .05$ นักเรียนหญิงมีเจตคติดีกว่านักเรียนชาย หัวข้อ

วิชาสุขศึกษาที่สนใจมากที่สุดเป็นลำดับแรก คือ เรื่องการระวังรักษาสุขภาพของร่างกาย
เพศศึกษา และสุขภาพจิตตามลำดับ หัวข้อวิชาสุขศึกษาที่นักเรียนต้องการเพิ่มราย
ละเอียดมากขึ้นจากเดิมคือ การปรับตัวของวัยรุ่น สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับสุขภาพ และ
การเลือกใช้เครื่องอุปโภคบริโภค

✓ วรศักดิ์ เพ็ชรขอบ และสุจริต เพ็ชรขอบ (2523:6-23) ทำการวิจัยเรื่อง
"ความต้องการที่สำคัญของนักเรียนไทยในชั้นมัธยมศึกษา" โดยสุ่มตัวอย่างประชากร
เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 5 โดยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random
Sampling) ในแต่ละเขตการศึกษา ๆ ละ 2 โรงเรียน รวม 24 โรงเรียน
โดยแต่ละชั้นของแต่ละเขตการศึกษามีตัวอย่างนักเรียนชาย 30 คน นักเรียนหญิง
30 คน รวมทั้งหมด 3,600 คน ในกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า
ความต้องการของนักเรียนไทยชั้นมัศึกษามีดังนี้ นักเรียนชายต้องการเป็นผู้ที่มี
สุขภาพสมบูรณ์ เป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง และเป็นผู้ที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บตาม
ลำดับ ส่วนนักเรียนหญิงต้องการเป็นผู้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ เป็นผู้ที่มีสุขภาพ
สมบูรณ์ และเป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง ตามลำดับ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่
อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาต่างกัน ระดับอายุต่างกันมีความต้องการในด้านต่าง ๆ
คล้ายคลึงกัน

๓) ศุภลักษณ์ กุลโกวิท (2524: 63-67) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจ
ทางด้านสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 3" โดยใช้
นักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 591 คน ตอบแบบสอบถามความสนใจทาง
ด้านสุขภาพเป็นมาตราปลายเปิดจำนวน 99 ข้อ และคำถามปลายเปิด ผลการ
วิจัยพบว่านักเรียนร้อยละ 80.87 สนใจเนื้อหาในหลักสูตรวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 โดยมีความสนใจหมวดสวัสดิภาพมากที่สุด และสนใจ
หมวดโภชนาการน้อยที่สุด สำหรับเนื้อหาที่ไม่มีในหลักสูตร นักเรียนสนใจขอในหมวด
สุขภาพส่วนบุคคล และเรื่องมะเร็งมากที่สุด นักเรียนชายและหญิงมีความสนใจทาง
ด้านสุขภาพแตกต่างกัน โดยที่นักเรียนชายมีความสนใจน้อยกว่านักเรียนหญิง

การวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

สำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศนั้น มีผู้ทำการวิจัยเรื่อง ความสนใจทางด้านสุขภาพของนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาล จนถึงชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

① คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนเดนเวอร์ (Denver Public School 1954: 34-52) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจทางด้านสุขภาพของนักเรียน" (Health Intrests of Children) ใช้นักเรียนชั้นต่าง ๆ ตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3,600 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจเนื้อหาต่อไปนี้มาก (มีคะแนนสูงอยู่ในเปอร์เซ็นต์ไทล์ ที่สูงกว่า 90) ได้แก่ เรื่อง การสวมเสื้อผ้าที่สะอาด การสร้างเสริมกล้ามเนื้อ และการดูแลรักษามือและเล็บให้สะอาด นักเรียนชายสนใจการสร้างเสริมกล้ามเนื้อมากที่สุด ส่วนนักเรียนหญิงสนใจการสวมเสื้อผ้าที่สะอาดที่สุด เนื้อหาที่นักเรียนสนใจน้อยที่สุดได้แก่โครงสร้างของฟัน และกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิภาพ

② แลนแทนก์ (Lantange 1952: 330-346) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจทางด้านสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกา" (Health Interests of 10,000 Secondary School Students. โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10,000 คน (นักเรียนชาย 5,215 คน และนักเรียนหญิง 4,785 คน) จากโรงเรียน 26 แห่ง ในรัฐต่าง ๆ รวม 10 รัฐ โดยใช้แบบสอบถามประกอบด้วยปัญหาและเรื่องราวเกี่ยวกับสุขภาพรวม 300 ข้อ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนสนใจหัวข้อทางด้านสุขภาพดังนี้ เพศศึกษา มะเร็ง เด็กเกเร สาเหตุของการฆ่าตัวตาย บุหรี่ และสุขภาพ และสาเหตุของการเจ็บป่วยทางด้านจิต นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 89 ของหัวข้อทั้งหมด นักเรียนหญิงสนใจในเรื่องการมีประจำเดือน การคลอดและโภชนาการมากกว่านักเรียนชาย ส่วนนักเรียนชายสนใจกิจกรรมพลศึกษา และสวัสดิภาพมากกว่านักเรียนหญิง

ลัทวามา (Lutwama 1967:33-42) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจทางด้านสุขภาพของนักเรียนในอุกานดา" (A guide to Predicting the Health Interest of School Children) โดยสุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 517 คน ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีให้นักเรียนถามปัญหาสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่นักเรียนส่วนใหญ่ถามกันมากเป็นเรื่องโรคต่าง ๆ รองลงมาคือ กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา

แซมมา และ ลอร์ฟิงก์ (Shamma and Lorfing 1973:167-173) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจทางด้านสุขภาพของนักเรียนชายเบรุตในประเทศเลบานอน" (A Survey on Health Interests among Beirut School Children) ใ้กลุ่มตัวอย่าง 3,226 คน เป็นนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 57 โรงเรียน ทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุระหว่าง 9 - 20 ปี ดำเนินการวิจัยโดยให้นักเรียนเขียนคำตอบทางด้านสุขภาพที่สนใจภายในเวลา 15 นาที ได้ข้อความรวมทั้งสิ้น 17,469 ข้อ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสนใจทางด้านสุขภาพเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ปัญหาทางเพศและความต้องการเพศศึกษา วิธีรับบริการจากโรงพยาบาลและสุขภาพส่วนบุคคล

ไอซิลี (Isely 1978:41 - 45) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจทางด้านสุขภาพของนักเรียนในตอนใต้ของคาเมรูนกลาง" (A Survey of Student Health Interest in School Central Cameroon) ศึกษาโดยการรวบรวมคำตอบทางด้านสุขภาพจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 1,600 - 2,240 คน ในโรงเรียน 16 โรงเรียน รวมทั้งทำการถามครูในชั้นเรียน แล้วนำข้อความมาวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่สนใจโรคติดต่อ สุขภาพส่วนบุคคล กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา

ฮิกกินส์ (Higgin 1982:162-166) ทำการสำรวจสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเคนตักกีทางตะวันตก (A Survey of Health Education in Western High School) โรงเรียนมัธยมศึกษา 12 แห่ง สุ่มตัวอย่างประชากร

1,744 คน ให้ทำแบบสอบถามความรู้ทางค่านิยมสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า การจัดเนื้อหาในวิชาสุขศึกษาสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสนใจมากในเรื่องสวัสดิภาพและการปฐมพยาบาลโรคเรื้อรัง โภชนาการ โรคติดต่อ สุขภาพผู้วิกล และสุขภาพจิต

สรุปการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ซึ่งทำการวิจัยในประเทศไทยและต่างประเศนั้น การวิจัยเกี่ยวกับความสนใจทางค่านิยมสุขภาพในประเทศไทยทำกันเฉพาะชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ซึ่งสรุปได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจเนื้อหาวิชาในหมวดสุขภาพส่วนบุคคล การพักผ่อน และการออกกำลังกาย และสวัสดิภาพเป็นส่วนมาก นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจทางค่านิยมสุขภาพใกล้เคียง แต่นักเรียนชายมีความสนใจน้อยกว่านักเรียนหญิง นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันสนใจทางค่านิยมสุขภาพแตกต่างกันเล็กน้อย โดยส่วนใหญ่จะสนใจใกล้เคียงกัน สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจทางค่านิยมสุขภาพของนักเรียนในต่างประเศนั้น สรุปได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่สนใจในเรื่องสุขภาพส่วนบุคคล โรคต่าง ๆ ภายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจใกล้เคียงกัน แต่นักเรียนหญิงสนใจเรื่องชีวิตครอบครัว การมีประจำเดือนและโภชนาการ ส่วนนักเรียนชายสนใจเรื่องสวัสดิภาพ และกิจกรรมพลศึกษา เรื่องที่นักเรียนสนใจน้อยที่สุด ได้แก่โครงสร้างของฟันและกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิภาพ

การวิจัยเกี่ยวกับความสนใจทางค่านิยมสุขภาพของนักเรียนทั้งในประเทศไทยและต่างประเศนั้นทำให้ทราบว่านักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความสนใจทางค่านิยมสุขภาพใกล้เคียงกัน และนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงก็มีความสนใจทางค่านิยมสุขภาพใกล้เคียงกัน แต่จะแตกต่างกันบ้างในบางเรื่อง นักเรียนหญิงสนใจทางค่านิยมสุขภาพมากกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังทราบอีกว่าการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจทางค่านิยมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ไม่มีผู้ทำการวิจัยไว้เลย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจในการเรียนรู้ค่านิยมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร"